

په افغانستان کې د برک (BRAC) د ژوندانه د مهارتونو د زده کړو او کاري مهارتونو د روزنې ونډه په ټولنيز مشارکت کې

جونا اجاوز، بابکن بابه جانين، جسيکا هيگن زنکر

وری ۱۳۹۳

مهم پیغامونه

- دا یوه پرېکنده خبره ده، چې د مهارتونو روزنيز پروگرامونه د ښوونې او زده کړې د وړتیا د لوړولو په موخه د معیار د کنترول او څار او ارزولو لارې چارې رامنځته کوي او پر مخ یې بیایي
- د مهارتونو د روزلو پروگرامونه دې ته اړتیا لري، چې د داسې مهارتونو او دندو د پیژندلو لپاره د بازار او اقتصادي څېړنې وکړي، چې له لارې یې اړوند کسان په بریالیتوب سره گټه ترلاسه کړي.
- روزنيز فعالیتونه باید اداري چارې سره همغږې کړي چې له لارې یې پیلیزې پانگې، تولیدي توکيو او بازارونو ته لاسرسی پیدا شي.
- پروگرامونه باید د ټولنيزې محرومۍ، جنسیتی اړیکو او اقتصادي ملاتړ د پېچلو، له قرینې سره سمو او ټولیزو خواوو د ټولنيزې او اداري شننې پر بنسټ جوړ شي.
- د مهارتونو روزنيز فعالیتونه آن که په سم ډول دیزاین هم شي، محدودې پایلې په لاس راكوي او ښایي هغه ټولې مربوطې مسلې اوارې نه کړي، چې په یوه ټولنه کې محرومیتونه رامنځته کوي. دا پروگرامونه باید د پراخو تگلارو د گامونو او سمونونو په راوستو تقویه شي.

په دې وروستیو کې هغه رول ته زیاتېدونکی پام وراړول شوی، چې کارگر پروگرامونه یې له اقتصادي اړخه هاخوا تر سره کولای شي. د دې له مخې د پوهې او د ښوونې د گڼ اړخیز وضعیت د ښه کولو پر اهمیت ټینگار کېږي. د دې څېړنې په ترڅ کې د ټولنيز محرومیت د ارزولو له لارې هڅه وشوه، چې د ځوانو ښځو لپاره د برک د ژوندانه د مهارتونو د زده کړو او کاري مهارتونو د روزلو پروگرام د اغېز وشنل شي.

په افغانستان کې د کلونو کلونو جگړو زېربناوې ډېرې کمې کړې او جدي اقتصادي، ټولنيزې او سیاسي ننګونې یې راپورته کړې دي. ښځې اړوېستل شوې چې د زیات شوي تاوتریخوالي، د دوی له حقونو د سرغړونو او فرصتونو د نشتوالي له کبله (مرادیان، ۲۰۱۳) ځانگړې ستونزې وگالي. د روزگار موندلو په بازار او عوایدو تولیدوونکو فرصتونو کې د ښځو او نارینه و تر منځ جدي اډولې پر ځای پاتې دي. د کارگرو د نړیوال سازمان (ILO) په وینا، په ۲۰۱۱ کال کې د ښځینه و (تر ۱۵ کلونو پورته) د گډون کارگري ځواک ۱۵.۷ سلنه و، چې په پرتلیز ډول د نارینه و هغه ۷۷.۲ سلنه و.^۱

جنسیت یو مهم فکتور دی، چې سرچینو، چوپړونو او فرصتونو ته لاسرسی اغېزمنوي او روزگار ته په لاسرسي کې خنډونه جوړوي. د مهارتونو او زده کړو په لاسته راوړو، تولیدي سرچینو او پانگې ته په لاسرسي او له کوره بیرون کار کولو کې ښځې تر سرو ډېرې بې برخې دي. د ښځو د سواد کچه د مخ پر ودې هېوادونو په منځ کې په خورا ټیټه کچه کې راځي (د افغانستان اسلامي جمهوریت ۲۴: ۲۰۱۰). په کلیوالو سیمو کې چې تر ۷۰ سلنې ډېر وگړي پکې اوسېږي، د اټکلونو له مخې ۹۰ سلنه ښځې او ۲۳ سلنه سړي یې نالوستي دي (د پوهنې وزارت ۲۰۱۲). ښځې دې ته اړوېستل شوې، چې پانگې او بازارونو ته محدود لاسرسي ولري (گنېش او نور ۲۰۱۳). دوی د کپکېچ او جگړې پر مهال ډېری وختونه د گواښونو او تاوتریخوالي لومړي هدفونه گرځي (د بشري حقونو د څار سازمان، ۲۰۱۰) چې دا چاره د جنسیت د موجوده نورمونو او فعالیتونو سره په گډه د ښځو د خوځښت مخه نیسي او زده کړو، روغتیايي چوپړونو او روزگار ته د دوی لاسرسي اغېزمنوي.

په تېره لسيزه کې افغان حکومت او نړیوالې ټولنې د ځوانانو لپاره د کاري فرصتونو د برابرولو او د ځوانانو د ژوندانه ښه کول د ثبات پر لور د افغانستان د تگ په موخه مهمې مسلې بللې دي. یو شمېر پرمختیایي پروگرامونه هڅه کوي، چې د کار بازار او اقتصادي پیاوړتیا ته د ځوانو ښځو لاسرسي پراخ کړي.

د څېړنې موخې او چلندلار

په دې څېړنې کې په کابل او پروان ولایتونو کې د برک (BRAC) بنسټ له خوا د کاري مهارتونو او روزگار موندلو د روزنې پروگرام ارزول شوی دی. برک دا روزنیز پروگرام د کاناډا د نړیوالې پرمختیایي ادارې (CIDA) په مالي مرسته د نجونو د زده کړو پروژې (GEP) په چوکاټ کې پیل کړی دی. د دغې پروژې له لارې د هغو بنځینه و لپاره د نجونو د زده کړو مرکزونه (ARC) جوړ شول چې عمر ونه یې د ۱۵ او ۲۰ کلونو تر منځ وو او لومړنۍ زده کړې یې کړې وې، خو وروسته یې ادامه نه وه ورکړې. د نجونو د زده کړو دا پروگرام په کابل کې د ۲۰۱۱ کال له مارچ نه تر جون میاشتې او په پروان کې د ۲۰۱۱ کال له جون څخه تر اګست میاشتې پورې تر سره شوه.

۱ شکل: کابل او پروان ولایتونه

د څېړنې موخه د هغې کچې مالومول وو، چې ځوانو مېرمنو ته د ژوند د مهارتونو او کاري روزنو پروگرام د روزگار په بازار کې په داخلېدو او د عوایدو په لاسته راوړلو کې له دوی سره څومره مرسته کړې ده. څېړنې دا هم و ارزوله چې دغه روزنیز پروگرام نورې اغېزې هم رامنځته کړې که څنګه. په ځانګړې ډول دا و ارزول شول، چې دې پروگرام د ګډونوالو پر ټولنيزې پیاوړتیا او له حکومتي ادارو سره د دوی پر چلن ټولنيزو اړیکو اغېز کړی که نه.

۱ چوکاټ د برک (BRAC) د ژوندانه د مهارتونو د زده کړو او کاري مهارتونو د روزنې پروگرامونه

د نجونو د زده کړو په دې مرکزونو کې ګډونوالو ته دا فرصت برابر شوی و، چې دوه ډوله روزنې ترلاسه کړي، یوه د ژوند د مهارتونو او بله د روزگار موندلو په برخه کې. د ژوند د مهارتونو د زده کړو روزنیز پروگرام یو پینځه ورځنی کورس و، چې په ترڅ کې یې په عمومي او ولادي روغتیا او د ماشومانو او مېرمنو پر حقونو خبرې وشوې. د کاري او روزگار موندلو مهارتونو پروگرام درې میاشتې تدریس شو او له لارې یې ګډونوالو ته داسې مهارتونه ورزده شول، چې له مخې یې د عوایدو لاسته راوړونکي فعالیتونه تر سره کړي او له اقتصادي پلوه پرې تکیه وکړي. په دې پروگرام کې د لاسي صنایعو، کڅوړو جوړولو، خیاطۍ، څارویو ساتلو او د خوړو د پروسس کولو روزنیزې لارې چارې شاملې وې.

د څېړنې موخه یوازې د برک د پروگرام د اغېز ارزونه نه وه، بلکې په بدلون راوستو کې د دغه پروگرام د اغېزناکتوب ارزونه هم وه. دا ارزونه د ټولنيزې محرومۍ د چوکاټ پر بنسټ تر سره شوي، چې ټینګار یې پر دې ټکي دی، چې په بېلابېلو ځواوو کې د پروگرامونو اغېز و ارزول شي او دا چې دا پروگرامونه د بې وزلۍ او زیانمنې د عواملو پر مخنیوي څومره اغېز کوي (باباجانیان او هاګین-زنکر ۲۰۱۲). نو د څېړنې هیله پر دې ټکي پوهېدل وو، چې د کاري روزنو پروگرام په ځانګړې ډول د هغو ټولنيزو جوړښتونو او بهیرونو د ننګولو وړتیا درلوده که نه، چې د روزگار بازار ته د بنځو د لاسرسي مخنیوی کوي.

په څېړنه کې د کمې او کیفی څېړندودونو له ګډې کارونې استفاده شوې ده. په کمې څېړندود کې تشرېحي او د عوایدو د لاس ته راوړلو وسایلو د څومره والي د معلومولو شننې کارول شوې، چې موخه یې د ګټه رسېدونکو او نه رسېدونکو ته د دې د پایلو معلومول وو. په ټوله کې په ۱۳ کلیو کې له ۳۲۴ کسانو (له هرې کورنۍ یو تن) سره مرکې وشوې، چې د ګټه رسېدونکو او نه رسېدونکو تر منځ برابر تعادل په کې پام کې نیول شوی و. په کیفی څېړندود کې ۲۲ متمرکزو ډلو شپږویش بحثونه شامل وو، چې د پروگرام ۷۲ ګټه رسېدلو او ۷۵ نه رسېدلو په کې ګډون درلود. همداراز له ۲۱ ګټه رسېدلو او ۱۴ نه رسېدلو سره نیمه-جوړښتي هر اړخیزې مرکې هم تر سره شوې.

د خپرنې موندنې

د روغتيا، ليک لوستي مهارتونو او حقونو د پوهاوي په مالومات

په ټوله کې، له پروگرامه ډېری برخمنو کسانو د ژوند د مهارتونو پروگرام گټور وباله. د دغه پروگرام په مهمو گټو کې د روغتيا، ليک لوستي مهارتونو او د حقونو د پوهاوي په برخه کې د نجونو د پوهې زياتېدل گڼل کېږي. تر سره شوې او لاس ته راغلې کيفي موندنې نښي چې گډونوالو په دې پروگرامونو کې د روغتيا په اړه لاس ته راوړي معلومات تر ډېره کارولي دي، د بېلگې په توگه د ډاکټر په ليدو يې يوه روغتيايي اندېښنه ورسره شريکه کړې او د شخصي/کورنۍ د پاکوالي کچه يې ورسره زياته شوې ده.

هو زه اوس د روغتيا او زده کړو په اړه تر پخوا ډېر مالومات لرم او په دې اړه پوهاوی لرم. ما دا مالومات په خپل ورځني ژوند کې کارولي دي. د بېلگې په توگه، د روغتيا له پروگرامه، ما د پاکوالي په اړه ډېر مالومات تر لاسه کړي (...) ما اوس ډېر پوهاوی تر لاسه کړی او اوس چې هر کله زه ناروغه شم، زه کلينيک ته ځم او درمل اخلم.

- د م سره مرکه په کابل کې

کيفي معلومات نښي چې نجونو د پروگرام په بهير کې تر لاسه کړي ليک لوستي مهارتونه په خپلو کورونو کې له ماشومانو سره په کورنۍ دندې د مرستې په توگه کارولي دي.

د زده کړو پروگرام زما لپاره ډېر مهم و. په دې کې ما ليک لوست زده کړي. زه اوس ډېره خوښه يم او اوس خپلې کوچنۍ خور ته ليک لوست ور زده کوم.

(په پروان ولايت کې د FGD يوه گډونواله)

د کاري مهارتونو د روزنې کارول او پلي کول

خياطي د کاري مهارتونو د پروگرام تر ټولو مشهور او مهم کورس و، چې زموږ د پروگرام د گډونوالو له ډلې ۱۵۰ تنو پکې گډون کړی و (د ټولو شمېر ۱۸۲ و). تر نيمايي زياتو گډونوالو ويلې چې د دغه پروگرام په ترڅ کې يې نوي مهارتونه زده کړي او په پينځو کې يوې گډونوالې ويلې، چې په خپلو وار له مخه زده کړو مهارتونو کې يې پرمختگ کړی دی. د پوښتل شويو کسانو په دريوو کې دوه برخو ويلې، چې د زده کړيو مهارتونو په پلي کولو توانېدلې دي. تر ټولو پراخ استعمال يې د خپلو ځانونو او د کورنۍ د نورو غړو لپاره د گډونوالو له خوا د جامو گڼدل وو.

۱ جدول: د کاري مهارتونو له پروگرامه د تر لاسه کړو معلوماتو پلي کول

د تر لاسه شويو معلوماتو پلي کول	شمېر	د ۱۸۲ قيصدي
له پروگرامه تر لاسه کړي پلي کېدونکي معلومات	۱۱۹	۶۵.۴
د پلي کېدنې ډول (گڼ ځوابونه)		
د ځان لپاره د جامو گڼدلې	۸۰	۴۳.۹
د کاروبار پيلول	۲۳	۱۲.۲
د خپل ځان او کورنۍ لپاره د جامو گڼدل	۱۳	۷.۱
په موجوده کاروبار کې کارول	۳	۱.۲
نور	۳	۱.۲

موږ له دې کورسه ډېرې گټې تر لاسه کړې، چې اقتصادي اړخ يې ځانگړی اهميت لري. د خياطۍ روزنيز پروگرام ډېر گټور و، ځکه دلته موږ د خپل ځان او د کورنۍ د نورو غړو لپاره د جامو گڼدل زده کړل. کله چې زه په کور کې خياطي کوم، د دې مانا دا ده چې زه د خپل پلار پيسې سپوم. نو دا له اقتصادي پلوه زما د کورنۍ لپاره يوه ستره مرسته ده.

- ز سره مرکه په پروان کې

په دريوو کې يوه برخه گډونوالې پر دې باور وې، چې د کاري مهارتونو له روزنې يې ډېر څه نه دي تر لاسه کړي. د کيفي ارزونې په ترڅ کې پوښتل شويو کسانو دا په ډاگه کړې، چې دغې روزنې دوی ته دا توان نه دی ورکړی، چې د پيسو په بدل کې جامې وگڼدلاي شي. د دې خپرنې نورو کمي معلوماتو هم دا واقعيت تاييد کړی او ښوولې يې ده، چې تر ۴۰ سلنې زياتې گډونوالې پر دې باور وې، چې د مهارتونو کموالی په ټوليز ډول د دوی لخوا د کاروبارونو د پرمخ بيولو مخه نيسي.

د دغه کورس ټوله موده یوازې درې میاشتې وه. موږ په پوره ډول زده کړې تر لاسه نه کړې. نو دغه کورس له موږ سره د دندو په تر لاسه کولو او پیسو گټلو کې مرسته و نه کړه.

(په پروان کې د FGD یوه گډونواله)

پر کاروباري فعالیتونو او اقتصادي سرچینو ته پر لاسرسي اغېز

د ټولو گډونوالو یوې کوچنۍ برخې (۱۳ سلنې، یا د ۱۸۲ گډونوالو له ډلې ۲۳ تنو) ویلي، چې دوی د یوه کاروبار په پیلولو کې د خپلو زده کړو مهارتونو په کارولو توانېدلې. کيفي مرکو دا تایید کړې، چې د کاري مهارتونو شاوخوا ۱۹ گډونوالې پر دې توانېدلې، چې یو کاروبار پیل کړي او عواید لاس ته راوړي. د لاس ته راغلو معلوماتو شننې ښيي چې د کاري مهارتونو روزنیز پروگرام د کارموندلو او کورنیو عوایدو په برخه کې کم مثبت اغېز کړی، خو دا اغېز ډېر کوچنی دی او په عمل کې یې ډېر مهم بدلون نه دی راوستی.

له حکومتي ادارو سره ټولنيزې اړیکې او تگ راتگ

د ژوند د مهارتونو او کاري مهارتونو د زده کړې روزنو له کورنیو او د ټولنې له غړو سره د اړیکو په گډون پر ټولنيزو اړیکو تر ډېره مثبت اغېز درلود. له دې لارې د کورنیو او ټولنې د غړو له خوا متقابل درناوی زیات شو او د گډونوالو ټولنيزې شبکې او ټولنيزې اړیکې یې زیاتې کړې. خو له بله پلوه ځینو پوښتل شویو کسانو وویل، چې شخړې او په ټولنه کې یې په اړه منفي چلند زیات شوی. په ځینو مواردو کې دا چاره د هغو نجونو د رشک له کبله راپورته شوې، چې په دغه کورس کې په گډون نه دي توانېدلې. په ځینو نورو مواردو کې بیا د ټولنې د هغو محافظه کارو غړو له خوا راولاړه شوې، چې د کورس له محتوا سره موافق نه وو. په دغو روزنو کې گډون له حکومتي چارواکو سره اړیکې نه دي زیاتې کړې؛ د روزنیزو پروگرامونو په سیمه کې ښځو له سیمه ییزو حکومتي چارواکو سره هېڅ اړیکې نه درلودې.

خو له بله پلوه ځینو پوښتل شویو کسانو وویل، چې شخړې او په ټولنه کې یې په اړه منفي چلند زیات شوی. په ځینو مواردو کې دا چاره د هغو نجونو د کینې (رشک) له کبله راپورته شوې، چې په دغه کورس کې په گډون نه دي توانېدلې. په ځینو نورو مواردو کې بیا د ټولنې د هغو محافظه کارو غړو لخوا راولاړه شوې، چې د کورس له محتوا سره موافق نه وو.

په دغو روزنو کې گډون له حکومتي چارواکو سره اړیکې نه دي زیاتې کړې؛ د روزنیزو پروگرامونو په سیمه کې ښځو له سیمه ییزو حکومتي چارواکو سره هېڅ اړیکې (تگ راتگ) نه درلودې.

هو، دوی ما زده کړو ته هڅوي او تر پخوا ډېر زما درناوی کوي. اوس چې ما زده کړې کړې، کله چې مې کورنۍ کوم کار کول غواړي له ما مشورې اخلي.

- د ر. سره مرکه په کابل کې

د روزنیز پروگرام د اغېزو تشریح کول

د کاري مهارتونو د روزنې د محدودو عوایدو تر لاسه کونکو پایلو تر شا یو مهم فکتور د دغه پروگرام د جوړښت او وړاندې کولو په بڼې پورې تړلی دی. هغو پوښتل شویو کسانو چې د خیاطۍ په کاروبار یې لاس نه دی پورې کړی ناکافي مهارتونه له روزنې وروسته د عوایدو تر لاسه کونکو فعالیتونو د نه پیلولو بنسټیز لامل بللی دی. هغو مېرمنې چې په دغه کاروبار بوختې وې، داسې ښکارېده چې په دغه کورس کې له گډون نه دمخه په بنسټیزې خیاطۍ پوهېدلې. روزنې دوی ته دا توان ورکړ، چې خپل مهارتونه لا پیاوړي کړي او لا نور پر خپلو پښو ودرېږي. هغه مېرمنې چې دا کورس یې په دې برخه کې له مخکینیو روزنو پرته پیل کړی و پر دې نه دي توانېدلې، چې د پیسو په بدل کې د جامو گنډلو مهارتونه زده کړي. د کمي سروې په ترڅ کې د گډونوالو نظرونه د دې واقعیت تایید کوي، چې د کاري مهارتونو د روزنې پروگرام د مناسبو مهارتونو په ښوونه کې اغېزناک نه و. د پوښتل شویو گډونوالو له ډلې تر ۴۳ سلنې زیاتو د مهارتونو ټیټوالی په تېرو ۱۲ میاشتو کې د کاروبار د نه پیلولو مهم لامل بللی دی. دا چې په دې کورس کې ښوول شوي مهارتونه په کور کې دننه د دندې په توگه پر مخ بیول کېدای شي، د روزنې پایلې د بیرون تگ راتگ په څېر د هغو ځنډونو له کبله نه دي زیانمنې شوې، چې د ښځینه و د روزگار پر وړاندې پراته دي.

زه ویلای شم، چې ښځو ته دا اسانه ده چې د خیاطۍ په څېر دنده په خپل کور کې پر مخ یوسي خو له کوره بیرون نه، ځکه بیا خلک ورپسې بدې خبرې کوي. دویم دا چې، موږ یو ناوړه دود لرو، چې له مخې یې ښځو ته له کوره دباندې د کار اجازه نه ورکول کېږي. که کومه ښځه له کوره بیرون کار کوي، زموږ په ټولنه کې بد نوم لري. له همدې کبله سړي خپلو ښځو یا لویو ته له کوره د بیرون کار کولو اجازه نه ورکوي. سړي په دې نظر دي، چې سړي باید د کورنۍ لپاره کار وکړي او پیسې وگټي، خو د ښځو دنده دا ده چې په کور کې پاتې شي، د پاک کاري وکړي او د کور کارونه تر سره کړي او همدا د دوی لپاره کافي ده.

(په کابل کې د FGD گډونواله)

ځانگړو کاري څانگو او دندو ته په کتو د بنځو د روزگار پر وړاندې پراته خنډونه بنسټيزې بېلابېل وي. که څه هم په دې څېړنې کې د تمرکز په ځانگړو ساحو کې د هغو عواملو د ارزونې هڅه شوې، چې د برک د روزنيزو پروگرامونو پايلې يې اغېزمنې کړې، خو په ترڅ کې يې د بنځو د روزگار پر وړاندې پراته عمومي خنډونه او شته فرصتونه هم ارزولي دي. د بنځينه و د روزگار پر وړاندې د پرتو خنډونو په اړه د ځوانو بنځو نظرياتو په لا عمومي توگه دا خبره په ډاگه کړه، چې د پوهې او مهارتونو تر څنگ د کاروبار پيلول پر يو شمېر نورو عواملو هم تکيه کوي. پوښتل شويو مېرمنو څرگنده کړه، چې زده کړو، مالي پانگې او توليدي سرچينو ته د لاسرسي کموالی او د بنځو بيروني تگ راتگ باندې بنديزونه د بنځينه و د روزگار پر وړاندې مهم خنډونه دي. که څه هم د دغو عواملو ډېری يې د بنځو او سرو دواړو پر وړاندې خنډونه جوړوي، خو دا عوامل د بنځو لپاره ډېر مخنيوونکي بنسټيز دي.

زموږ د ټولنې ډېری بنځې ډېری بېوزلې دي. دوی دومره پيسې نه لري، چې خپل کوچني کاروبارونه پيل کړي. د کاروبار پيلول پيسو او مهارتونو ته اړتيا لري.

(په پروان کې د FGD يوه گډونواله).

پايلې

د بنځو لپاره دندو او عوايدو ته د لاسرسي د پراخولو په موخه بايد تگلاري روزنيز پروگرامونه نه يوازې د اغېزناکې بنسټيزې او زده کړې چارې پر مخ بوسي، بلکې د هغو ټولنيزو، اقتصادي او اداري عواملو لپاره د حل لارو لټولو هڅې هم بايد وکړي، چې د نامساوي لاسرسي او گڼو محروميتونو لامل گرځي. په دې کې د محروميتونو د هغو لاملونو پېژندل او په نښه کول شامل دي، چې په ځانگړو کاري څانگو يا دندو کې له اقتصادي فرصتونو گټې اخېستنې کې د بنځو وړتيا اغېزمنوي. د دغو لاملونو له ډلې ځينې د کارگرو د بازار د بڼې جوړولو او اداري سمونونو له لارې او اړېدای شي؛ ځينې نور يې بيا اوږدمهالې ژمنتيا او پراخو تگلاري پروگرامونو ته اړتيا لري.

د افغانستان د څېړنې او ارزونې واحد په اړه

د افغانستان د څېړنې او ارزونې واحد په کابل کې میشته یوه خپلواکه څېړنیزه موسسه ده. د دې ادارې دنده د لوړ څرنګوالي درلودونکو او پالیسي پورې اړوندو څېړنو له لارې پرپالیسي او چارو مثبتې اغیزې دي، او همدا راز نوموړې اداره په افغانستان کې د څېړنې او زده کړې د کلتور د ودې په موخه، د څېړنې پایلې په چټکه توګه خپروي. دې موخې ته د رسیدو لپاره له خپلو څېړنو او کتابتون څخه د ګټې اخیستنې د ترویج په موخه له پالیسي جوړوونکو، مدني ټولنې، څېړونکو او زده کوونکو سره ددوی د څېړنیزې وړتیا د پیاوړې کولو په موخه بنسټل ده خو په دې توګه وکړای شي شننو، غبرګونونو او خبرو اترو ته لاره هواره کړي.

د افغانستان د څېړنې او ارزونې بنسټ (AREU) په ۲۰۰۲ کال کې په افغانستان کې د نړیوالې مرستندويې ټولنې په همکارۍ جوړ شو. دغه بنسټ د مشرتابه یو بورډ لري چې د مرستندویو ادارو، ملګرو ملتونو او نورو ګڼ اړخیزو ادارو او نادولتي ټولنو استازي پکې ګډون لري. AREU اوسمهال د خپلو مرستو ډېره برخه د فیلینډ له سفارته، د سویډن د بهرنۍ پرمختیا د مرستندویه ادارې (SIDA) او د پرمختیا او همکارۍ لپاره د سویس له ادارې (SDC) څخه ترلاسه کوي.

په ۲۰۱۴ کال کې د دغه بنسټ د ځانګړو پروژو ملاتړ د اروپایي کمېسیون (EC)، د پرمختیا او همکارۍ لپاره د سویس ادارې (SDC)، د نړیوال پرمختګ انستیتیوت (ODI)، د ملګرو ملتونو پرمختیایي ادارې (UNDP)، نړیوال بانک، د منځنۍ اسیا پوهنتون (UCA)، د امریکا د سولې انستیتیوت (USIP)، د نړیوالې همکارۍ لپاره الماني ټولنې (GmbH)، (GIZ) او د فیلینډ د سفارت لخوا تر سره کېږي.

د بهرنیو هېوادونو پرمختیایي انستیتیوت (ODI) په اړه:

د بهرنیو هېوادونو پرمختیایي انستیتیوت (ODI) د نړیوالو پرمختیایي او بشري مسلو په اړه د برتانیې مخکښه څېړنیزه اداره ده.

زموږ ماموریت د هغو تګلارو او کړنو هڅول او پوهاوی دی چې د بهرولۍ د کمېدو، د ځورد کچې د ټیټېدو او د پایښت لرونکو روزګارونو د رامنځته کېدو لامل ګرځي.

موږ دا کار د لوړ معیار د څېړنې، د تګلارو په اړه د عملي مشورو او پر تګلارو باندې د متمرکزو مالوماتو د خپرولو او بحثونو د ایجادولو د سره یو ځای کولو له لارې تر سره کوو.

موږ په پرمختللو او مخ پر ودې دواړو ډولو هېوادونو کې په دولتي او خصوصي سکتورونو کې له ملګرو بنسټونو سره ګډ کار کوو.

دا هېوادني معلومات د هغې پراخې څېړنیزې پروژې برخه ده، چې په ترڅ کې یې په سوېلي اسیا کې د ټولنیز ګډون د پرمختیا په برخه کې د ټولنیز خوندیتابه او کارګرو پروګرامونو اغېزناکتوب او مناسبتوب و ارزول شو. دا څېړنه په څلورو هېوادونو کې د همکارو بنسټونو په مرسته تر سره شوه. د دې څېړنې په ترڅ کې په افغانستان کې د ځوانو ښځو لپاره د برک د ژوندانه د مهارتونو او کاري روزنو پروګرام، په بنګله دېش کې د چارس د کاري مهارتونو پروګرام او د زیانمنو ډلو پرمختیایي پروګرام، د هند په اترپردېش او مهاراشټرا ایالتونو کې د روغتیا د ملي بیمې پروګرام او د نیپال په کرنالي سیمه کې د ماشومانو د مرستې پروګرام و ارزول شو. د هر هېواد په اړه رپوټونه او معلومات او د اړوندو هېوادونو په اړه شنونکی رپوټونه او همداراز د تړاو لپاره د سیمه ییزې او نړیوالې تګلارې په موخه د ګټې اخیستنې لپاره اړوندې لیکنې په دې پته ترلاسه کېدای شي. www.odi.org/sp-inclusion

مالي مرسته:

